

Autors: **Labi** Raksta ID= **211**

Internacionālie domēni

Lai būtu vieglāk saprast par ko būs runa, sākumā iekopēšu tekstu no (WEB) <http://www.nic.lv/resource/show/30>

Tradicionāli domēna vārds var saturēt tikai latīņu burtus un simbolu '-', taču, pieaugot Internet tīkla izplatībai visā pasaulē, radās doma domēna vārdos izmantot arī jebkuras valodas simbolus. Šādus domēna vārdus sauc par internacionālajiem domēna vārdiem. Kopš 01.03.2004 NIC.LV ir uzsācis latvisko domēna vārdu reģistrāciju, un tagad ikviens, kas to vēlas, var pierēģistrēt domēna vārdu arī latviešu valodā, izmantojot burtus ar diakritiskajām zīmēm. Sakarā ar to, ka pašreiz izmantotais DNS protokols neatbalsta unicode simbolu lietošanu domēna vārdos, lai izmantotu internacionālu domēna vārdu, tas vispirms ir jāpārvērš legālu simbolu virknē. Vārda pārveidošanai tiek izmantots Punycode algoritms, kas ļaus pārveidot unicode virkni uz legālu ASCII virkni un otrādi. DNS reģistrā faktiski tiek reģistrēts tradicionāls domēna vārds, kas izskatās kā šķietami nesakarīga simbolu virkne. Piemēram, latviskā domēna vārda tūdaliņ.lv atbilstošais tradicionālais domēna vārds ir xn--tdali-d8a8w.lv. Pārveidoto domēna vārdu dēvē par ACE (ASCII Compatible Encoding) domēna vārdu un to var atpazīt pēc prefiksa „xn--„. Lai domēna vārdu varētu lietot mājas lapā vai pasta programmā, ir nepieciešams, lai programma, kuru izmantojat (pārlūkprogramma vai pasta programma), atbalstītu internacionālos domēna vārdus. Jau šodien tādām pārlūkprogrammām kā Netscape (versija 7), Opera (versija 7) ir iebūvēta šādu domēna vārdu atpazīšana. MS Internet Explorer (versija 5+) ir nepieciešams lejuplādēt plug-in (<http://www.idnnow.com/index.jsp>), kas nodrošina darbu ar speciālajiem simboliem domēna vārdos. Ja DNS vai web serveris neatbalsta internacionālos domēna vārdus, to konfigurēšanai arī ir jāizmanto domēna ASCII forma. Protams, lai lietotu latviskus domēna vārdus, datora lietotājam jābūt iespējai ievadīt burtus ar latviešu diakritiskajām zīmēm. Tādēļ pirms sūtīt savas mājas lapas latvisko adresi partnerim ārzemēs, pārliecinieties, ka tas var uzrakstīt latviešu burtus. Lai pārbaudītu vai jūsu pārlūkprogramma atbalsta latviskos domēna vārdus, izmantojiet šo saiti <http://tūdaliņ.lv>

Tātad jau sešus gadus mums ir iespēja reģistrēt latviskos domēnus, un cik zinu, tie ir pat nedaudz lētāki nekā tradicionālie domēni, tādā veidā mūs stimulē lietot tieši latviskos domēna vārdus. Tomēr ne viss ir tik labi, kā varētu likties, jo mums jau nav nekādu problēmu ierakstīt adersi "tūdaliņ.lv", bet ja kaut kāds ārzemnieks gribēs apciemot šo lapu, tad viņš to nevarēs izdarīt, jo nezinās kā uzrakstīt, piemēram "ū" vai "ņ". Tātad internacionālos domēna vārdus ir jēga lietot tikai latviešu mājaslapām, kaut gan no otras puses var taču lietot arī tradicionālo xn--tdali-d8a8w.lv (tūdaliņ.lv), tikai to ir grūti iegāumēt. Varbūt tieši tāpēc vēl neesmu redzējis nevienu nopietnu mājaslapu ar latvisku domēna vārdu.

Tomēr tepat Krievijā notiek vēl interesantākas lietas, jo samērā nesen ir parādījusies jauna domēnu zona .РФ (Krievijas Federācija), tāpēc lielākā daļa patriotiski noskaņoto Krievijas domēnu reģistratoru steidz reģistrēt skanīgākos domēnus, lai tos vēlāk varētu izsolēt par lielu naudu notirgot turīgajām firmām. Feini

vaine? Interesanti vai ir iespēja reģistrēt domēnus arī ķīniešu valodā? Tas būtu jau pavisam dīvaini. Manuprāt, internacionālie domēni tikai radīs haosu internetā, tapēc labāk nesteigties ar to reģistrēšanu. Ja, piemēram, trūkst izdomas jaunām domēna zonām, tad var uztaisīt arī garākas par 4 simboliem domēnu zonas, jo nav lielas atšķirības vai mājaslapas adrese ir zigru.stallis.lv vai arī vienkārši zirgu.stallis :D

Labots: 11:57 23-12-10 Uzrakstīts:11:57 23-12-10